

INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

Wykluczenie cyfrowe – czynniki ryzyka

Wykluczenie cyfrowe

Wymiary dostępu do nowych technologii (van Dijk 2005):

- motywacja
- fizyczny dostęp
- umiejętności
- sposób korzystania

Wykluczenie cyfrowe

Wymiary dostępu do nowych technologii (van Dijk 2005):

- motywacja
- fizyczny dostęp
- umiejętności
- sposób korzystania

Dane

Badanie **PIAAC** – Międzynarodowe Badanie Kompetencji Osób Dorosłych (2011/2012)

Badanie **postPIAAC** - Polska panelowa kontynuacja PIAAC (2014/2015)

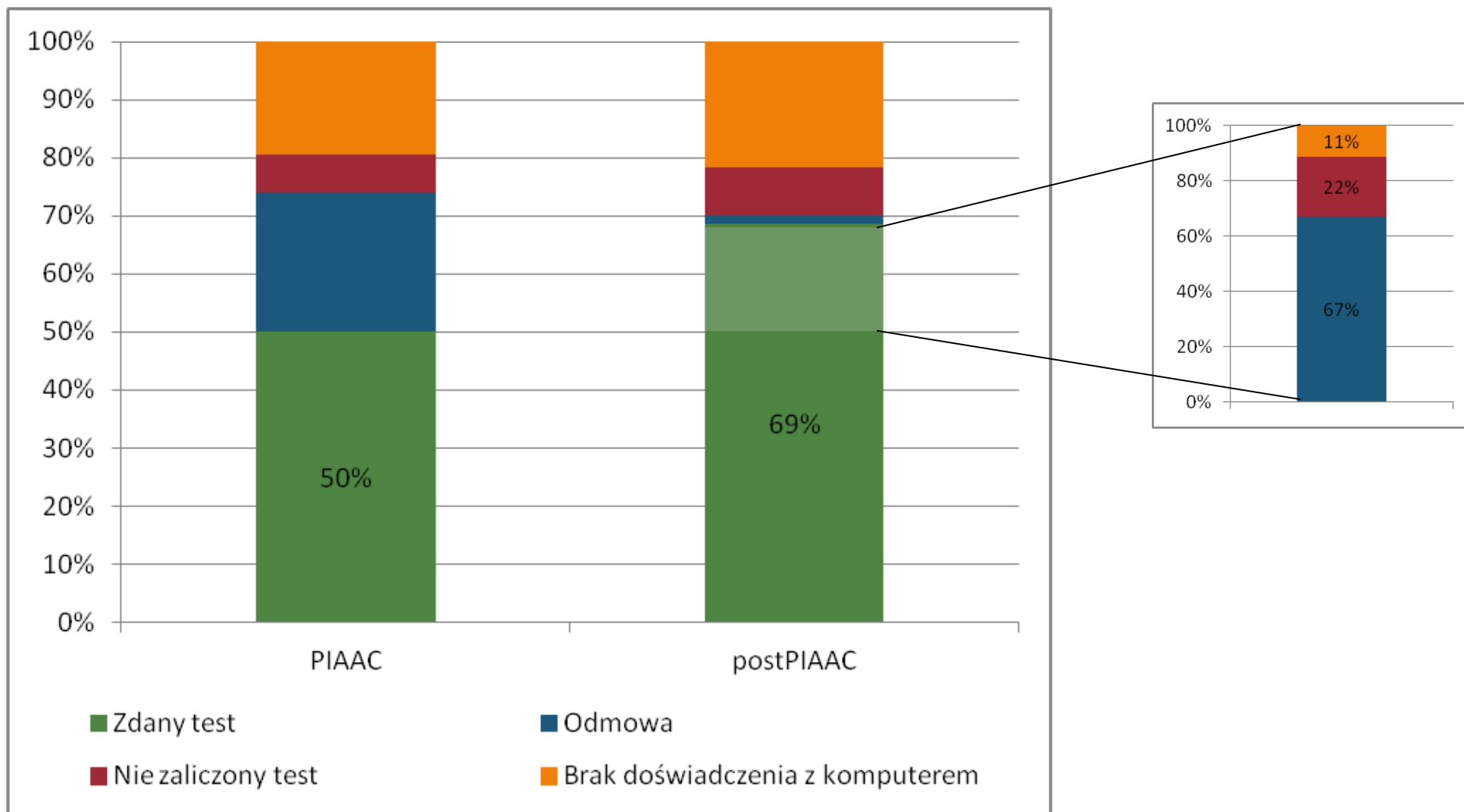
Pomiar podstawowych umiejętności obsługi komputera:

- używanie myszki,
- pisanie na klawiaturze,
- zaznaczanie tekstu,
- przenoszenie elementów na ekranie.

Odmienna funkcja testów w obu badaniach.

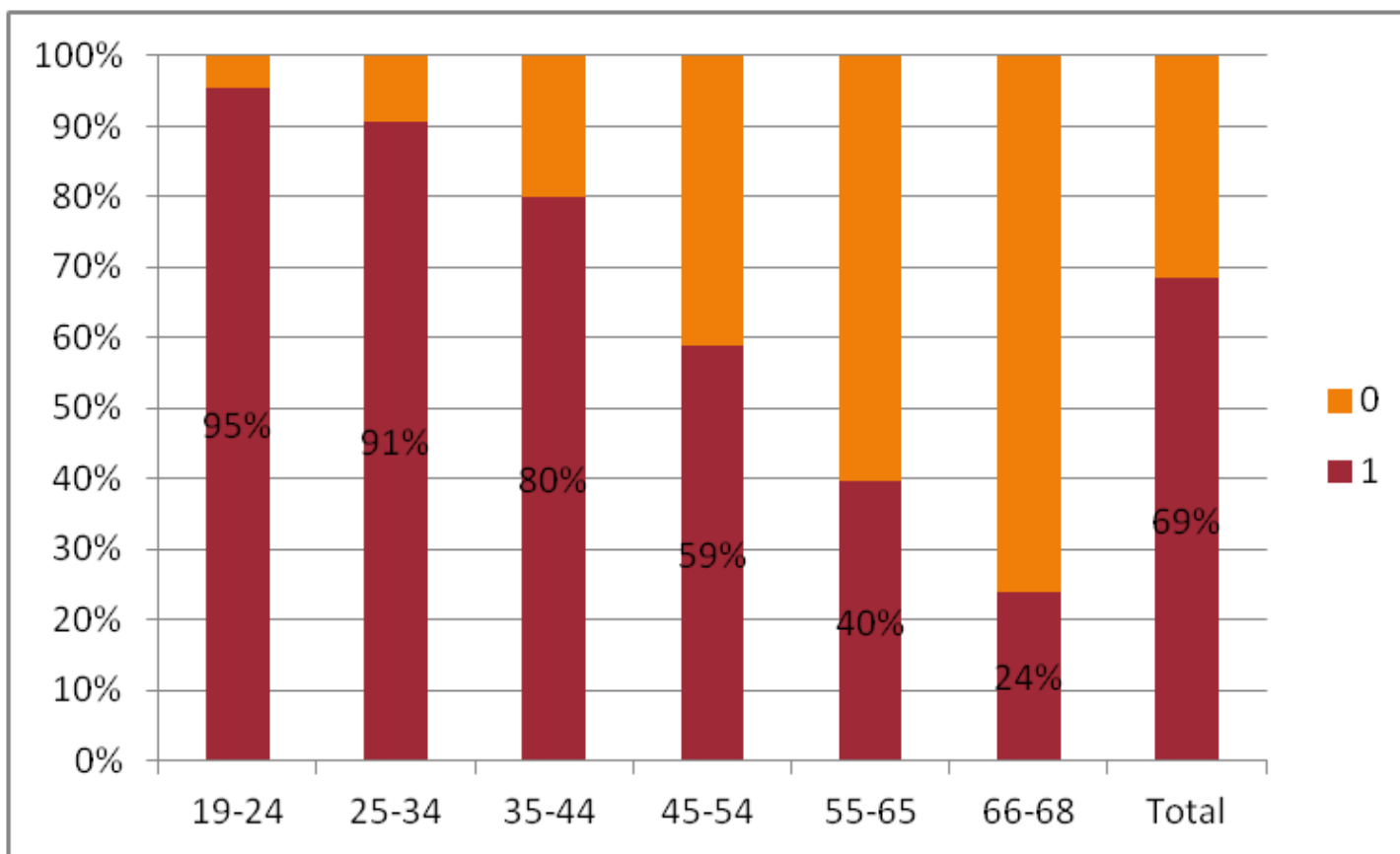

Podstawowe umiejętności obsługi komputera

Umiejętności obsługi komputera według wieku

Czynniki ryzyka w grupach wieku

Rodzaj gminy
Płeć
Wiek
Wykształcenie
Umiejętności poznawcze
Status zawodowy
Sytuacja rodzinna
Wykształcenie matki
Kapitał kulturowy

	19-34	35-68
Rodzaj gminy		
Płeć		
Wiek		
Wykształcenie		
Umiejętności poznawcze		
Status zawodowy		
Sytuacja rodzinna		
Wykształcenie matki		
Kapitał kulturowy		

Gmina wiejska -0.08
Miasto w gminie m-w -0.11
Obszar wiejski w gm. m-w -0.09

Średnio wykw. prac. fizyczni -0.09
Pracownicy niewykw. -0.13
Bezrobotni -0.22
Bierni -0.15

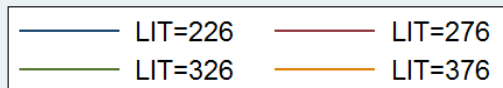
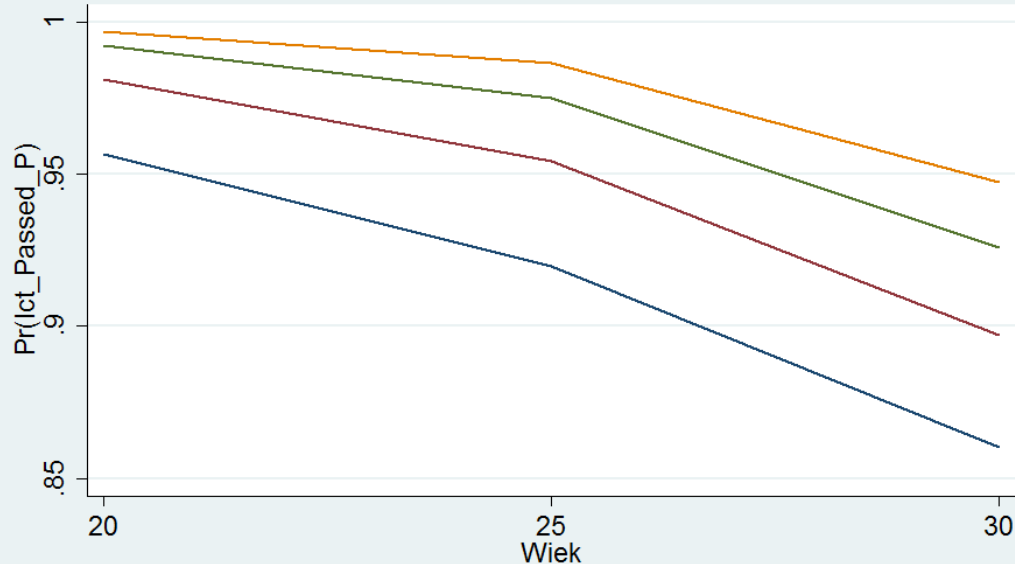
Mieszkanie bez
partnera/małżonka -0.08

Gimnazjalne lub niższe -0.16
Zasadnicze zawodowe -0.09
Średnie ogólnokształcące -0.08

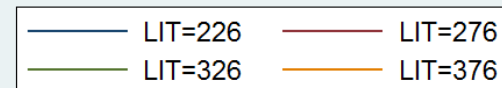
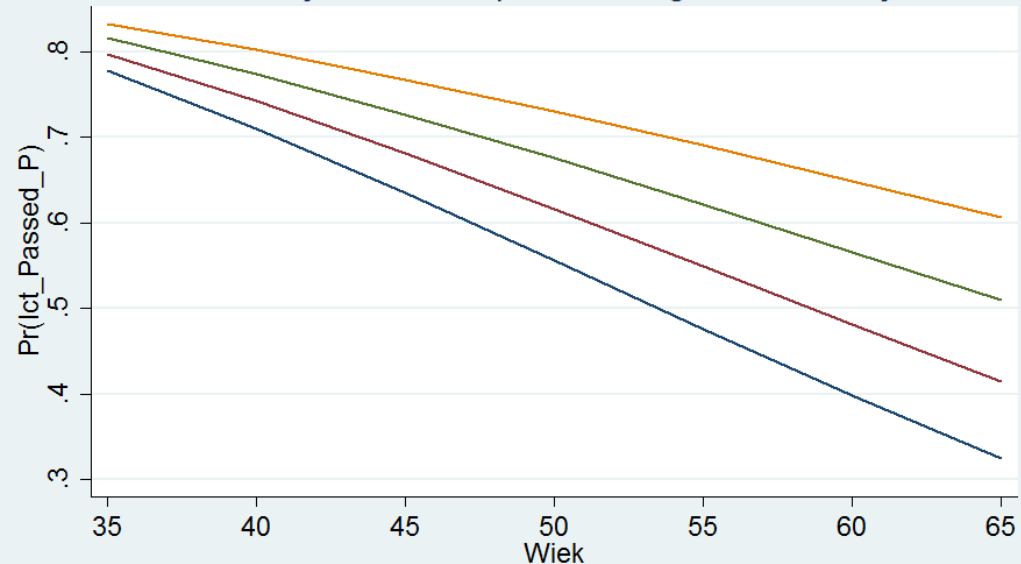

Znaczenie podstawowych umiejętności

Podstawowe umiejętności komputerowe wg wieku i umiejętności

Podstawowe umiejętności komputerowe wg wieku i umiejętności

Drzewa decyzyjne

Grupa wieku **19-34** (co najmniej 16% bez podstawowych umiejętności komputerowych):

- Osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym albo zasadniczym zawodowym, które mają co najmniej 25 lat.

Grupa wieku **35-68** (co najmniej 88% bez podstawowych umiejętności komputerowych):

- Osoby pracujące przy pracach prostych, bezrobotne lub bierne, które mają wykształcenie gimnazjalne lub niższe.
- Osoby pracujące przy pracach prostych, bezrobotne lub bierne, które mają wykształcenie zasadnicze zawodowe w wieku 60 lat lub więcej.

Wnioski

- We wszystkich grupach wieku są osoby pozbawione podstawowych umiejętności obsługi komputera
- Wśród młodych (19-34 lata) wykształcenie głównym czynnikiem różnicującym umiejętności komputerowe
- Umiejętności osób, które w momencie rewolucji nowych technologii zakończyły już edukację formalną (35-68 lat), w znacznym stopniu zależą od ich sytuacji na rynku pracy i otoczenia społecznego
- Niski poziom podstawowych umiejętności poznawczych może być barierą w zdobywaniu kolejnych kompetencji. Efekt może potęgować problem motywacyjny u osób o niskich umiejętnościach.

INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl